

Poul Rasmusen: I dette Lovforslags § 4 bestemmes det, at autoriserede Handelsbøger fremtidig skulle stemples til Takst 1 Kr. Denne Bestemmelse er fremkommen ud fra den Betragtning, at der nu vil blive en Række nye Mænd, der skulle føre Handelsbøger, og derfor har man ikke villet fastholde den tidligere højere Stempelafgift, 8 Kr. eller 2 Kr., idet man gik ud fra, at man vilde faa Dækning for Nedgangen i Stempelafgiften gennem det forøgede Antal Forretninger, som nu blive pligtige at føre Handelsbøger. Da Lovforslaget i Fjor sendtes ned til Folketinget, gik man ud fra som ganske sikkert, at det vilde blive ophøjet til Lov. Som Følge deraf fandt man, da man behandlede Stempelovforslaget, det rigtigt i dette at indføre de samme Stempelafgifter, som findes i nærværende Lovforslags § 4. Imidlertid blev Lovforslaget ikke vedtaget i Fjor. Følgen deraf bliver ret naturligt en stærk Nedgang i Indtægten ved Stempelafgift for Handelsbøger, da den større Kredt, som ventedes, ikke er bleven draget med ind under de afgiftspligtige. Hvor stor Indtægtsnedgangen vil være, er ikke godt for mig at afgøre, men man kan løseligt anslaa den til mellem 50,000 og 75,000 Kr. om Aaret.

Jeg henleder Opmærksomheden paa dette Punkt under Lovforslagets fremtidige Behandling.

J. Pedersen: Det foreliggende Lovforslag hører ikke til dem, jeg gaar med til med stor Begejstring. Bogføringspligten eller Pligten til at føre autoriserede Handelsbøger er jo meget gammel, og jeg tænker mig ikke, man kan komme bort fra den, skønt jeg paa den anden Side rigtignok tror, at man i meget høj Grad overvurderer Betydningen deraf. Betydningen skulde jo særlig være, at Folk, som drive Forretning med de paagældende Forretningsmænd, igennem denne Bogføringspligt skulde have en vis Sikkerhed for, at Forretningen føres forsvarligt, og at man, dersom Forretningen var i Færd med at oparbejde et stort Underskud, der kunde medføre Fare for Forretningsforbindelserne, kunde gribe ind i Tide. Men det forekommer mig, at vi have ret rigelige Eksempler paa, at meget store Forretninger, der naturligvis have det mest fuldkomne Bogholderi, pludselig ramle sammen, og at der viser sig et Underskud paa adskillige Hundrede Tusinder, saa at det i meget høj Grad gaar ud over Kreditorerne. Dette Lovforslag har, som det ogsaa blev sagt af den højtærede

Minister, haft den Skæbne, at jo længere det er blevet forhandlet mellem Tingene, des mere omfattende er det blevet. Flere og flere Virksomheder ere komne ind under det. Det ville nogle maaske anse som en Vinding, men jeg finder det ikke særlig tiltalende. Der er i Forslaget en Tendens til, at det offentlige skal tage sig af os alle og passe paa, at vi ikke komme til Skade. Hensigten med Paalæget om at føre autoriserede Handelsbøger er ikke blot den derigennem at sikre vedkommende handlendes Forretningsforbindelser, men tillige den at tage sig af hans egen Opdragelse og vænne ham til at føre Bøger, hvad han har besynderlig godt af. At han har godt af det og bør gøre det, er jeg fuldkommen enig i, og jeg kan heller ikke tænke mig, at nogen Forretning af større Betydning overhovedet kan føres uden Handelsbøger. Men at der skulde vindes saa overordentlig meget ved, at disse Bøger blive gennemtrukne med en Lidse, faa et Segl for og bag og blive betalte med 1 Kr., tror jeg ikke paa. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det vilde gaa bedst og være mest tiltalende, hvis man kunde forudsætte, at Befolkningen paa dette som paa andre Omraader voksede i Udvikling, Forstaaelse og Klarhed, efterhaanden som Tiden gik, og efterhaanden vilde vide at føre sit Regnskab og Bogholderi paa forsvarlig Maade. Nu paalægges det at føre 3 Bøger, en Kassebog, en Hovedbog og en Statusbog, eller egentlig kun to, idet den sidste kan undværes, hvis man vil indføre Status i Hovedbogen. I § 2, 3die Stykke, staar der videre: „Det paahviler endvidere enhver forretningsdrivende” — det er dem, som ere nævnte i § 1, 1ste Stykke — „under fornødent Hensyn til Forretningens Omfang og Beskaffenhed — at føre et saadant Bogholderi, at deraf klart fremgaar Forretningens Gang, Kreditorer og Debitorer med Størrelsen af de paagældende Tilgodehavender, Driftsomkostninger, privat Forbrug af Penge og af Varer. Endvidere skal det af Bogføringen fremgaa, hvilke Vekselforpligtelser der er indgaaet, samt hvilke Kautions- og dermed beslægtede Forpligtelser der er paataget, som kunne have Indflydelse paa Status. Det samme gælder foretagne Pantsætninger. Ligeledes skal det af Bogføringen fremgaa, hvilke Afskrivinger der er foretaget paa de forskellige Værdier”. Alt dette er jo ganske udmærket. For enhver større forretningsdrivende er det aldeles nødvendigt at gøre den Slags Ting, men jeg kan ikke tænke mig, at det er Meningen, at man skal indføre alt dette i Kasse- eller Hovedbogen. Jeg tænker